

Ese de trei ori în săptămâna: Mercurii, Vineri și Duminică, cand o colă întreagă, cand numai diumetate, adica după momentul împreguriilor.

Pretul de prenumerație:

pentru Austria:	7 fl. a. v.
pe an întreg	12 fl. a. v.
„diuometate de an	4 „ „
„patru	2 „ „
pentru România și Strainetă:	15 fl. v. a.
pe an întreg	8 „ „
„diuometate de an	4 „ „
„patru	2 „ „

Viena 25 nov./7 diec.

Pre cat e de mare sgomotul ce face cestiunea Romei in Europa, pre atat'a va fi de mare liniștea in care se va deslegă, daca diplomatiei francesci si celei italiane li vor reesi nisuintele ce le pusera in lucrare in asta privintia.

„La France,“ organul purure bine informat, ni spune astazi că guvernul de Florentia e gata a primi o invioare prin care Papel se i se lasă poterea lumăscă. Nimene in Florentia nu cugeta a pleca la Roma, ba se va face tot ce e in potinta pentru a impededea rescōla Romanilor. Chiar daca Pap'a ar paresi Roma, era statele papale prin plebiscit ar vota pentru anessiune la Itali'a, guvernul italiano nu va luă acēst'a in consideratiune, din respeptul relatiunilor catra Francia.

Partea prima a acestei assertiuni poate se fie forte adeverata, ea nu e de cat o consecintia a politicei marturisite pana acum'a de catra guvernul italiano. El a impededat mai nante veri ce atac a supra statelor papali, dovedea Asprumunte, impededea si astazi. Inse daca s'ar pronunci la dat'a ocasiune insusi poporul de Roma supra sortii sale, ne indoim că acest vot al poporului nu l'ar luă in drépta consideratiune Itali'a cea intemeta chiar pre votul natiunei. Cei din Roma se se certe cu guvernul papale, era regele de la Florentia va merge numai a culege fruptul acestor frecari. Ast'a pare politic'a guvernului italiano, pentru casul daca Pap'a nu va preventi aceste frecari prin impacare cu Itali'a. — In locul lui Vegezzi va pleca la Roma alt comisariu pentru pertratari.

In Anglia se petrec miscamintele pentru reform'a legei electorale, in ordinea cea mai buna, dar cu atat'a mai mare frica are guvernul de fenianism, pre care nu-l pote sterpi neci intemniatariile neci priveghiarile cele cu spese multe pre malurile Irlandie. Ins'asi diastric'a angla incepe a se intrebă daca guvernul de Londra va fi in stare a domol' o rescōla ce s'ar incinge in Irland'a contra domnirei angle. Measurele de ingrigire luate de guvernul britan si vor fi avend motivul lor, de la aceste conchidiend rescōla nu e departe forte, daca cumva incidentie neprevideute nu vor schimbă situatiunea.

Se dicea că imperatul Napoleone s'ar fi superat cum resbelul din Germania s'a finit fora a-i aduce lui veri un interes. Atat'a inse e adever că nimene n'avă indemnuri mai mari de superare de cat Rusia. O si veduram cum — pentru a i se veni si ei ceva — nisuiā a deschide cestiunea orientului, apoi se inordă catra Austri'a. Neci d'ici neci de colă nu i se veni inca nemica, organele rusesci se indestulesc deocamdata cu espeptorari. „Cor. rus.“ intóna de nou deatorint'a guvernului rusec ca potere slava si pravoslavnica, a intreveni in Turcia in favórea Slavilor si pravoslavnicielor. Imputa Franciei pentru că sprignesce pe Romani. Cu alte cuvinte, ea batе siu'a de ce nu i se permite ei se spri-ginesca pre Slavi cum ea precepe.

Camer'a Romaniei se occupa de verificari, o aptivitate de interes putien.

Din Transilvania.

„Gazet'a Tr.“ nr. 76, in revista sa ataca un articlu publicat in nr. 66. al „Albinei“ sub titlul: „O vóce din Trnia.“ Mi pare reu, că din intemplare numai adimi vent in mani acel numer al Gazei, si asiā numai acum'a mi-e cu potinta, a rogă pe on. „Albina“ ca se-mi deschida érasi colónele intru interesul adeverului. Trebuie se marturisesc, că stau la indoiela, ce se admir mai mult in revist'a acēst'a, logic'a ei cea desclinita, seu metodul de a escamota chiar regulele cele mai simple ale logicei. Afara de scriitoriu acelei reviste in „Gazeta“, ori-cine altul va fi cedit articolul meu, a trebuit se se fie convins, că acel'a n'a avut alta tema si tendintia, de cat a demistră neincungiurabil'a lipsa de o pasi-re solidaria, in loc de cea particularia — din partea ablegatilor nostri, alesii pentru diet'a, seu cel putin quasi pentru diet'a din Pesta. Am incungiurat inse din adins a si atinge cestiunea, că — ce ar ave, poté si trebuie se faca acest corp, constituit odata pe basea solidaritatei, fara prejudiciu pentru — onórea, interesele si drepturile natiunei.

Dar chiar si pe langa acest propus n'am potut a me retiné, ca se nu indegetezu, cumca prin un conclus, dupa care representanti'a nostra solidaria ar fi se participe le diet'a din Pesta, acea reprezentanta, dupa convingerea mea ar calca pe un teren imposibil atat din punctul de vedere moral cat si al dreptului.

Am facut'o acēst'a in articolul meu prin spresiunea: „Căci intr' adever, impregiurarea, că unii dintre acesti domni, chiar in contra declaratiunei noastre din Clusiu, s'au presentat in diet'a din Pesta etc.“ Se pote că tocmai acēsta spresiune se fie dat indemn dului cu revista din „Gazeta“, a-mi dice: „Créda dnl —m— că solidaritatea romanilor nu stă nici de cum intru a merge 9—10. deputati la Pest'a si a lucra acolo ca din comanda, ci stă cu total in alt ceva.“

Supun ca intrég'a natiune va tiné la parerea respicata in acēsta revista, cumca: „Adeveratii representanti si ai tierei si ai natiunei au fost in diet'a deschisa la Sibiu prin prén. cuvent de tron din 1 iuliu 1863. Acolo a fost reprezentanta nostra, era nu in Pest'a si nici chiar in Clusiu la nov. 1865. Acea reprezentanta ni se sparse prin rescriptul din 1. sept. 1865; aceiasi se ni se restituie si se nu alergam dupa alta, se nu ne compromitem si bajocorim autonomia tierei, se nu o predam prin servilism, se nu ne desbraçam nici de onorea nostra natiunala, că dora nu ne-au cules nimene ea pe nisice copii aflatii pe la usile altor'a.“ Dar asemene am credut a intempiā opiniunea publica, cand am dat dorintie mele spresiune, ca acea pretensiune nu numai se fie expresa in colónele Gazetei, ci se fie totodata adusa in valore si prin colectiv'a pasire a deputatilor nostri natiunali.

A dechiară pe fatia, cumca natiunea romana pana atunci, pana nu i se dă posibilitatea, de a-si aperă interesele vitale prin o reprezentanta adeverata, pri-vesce si cauta se privescă tōte cate se intreprind prin altii de atacuri in contra eternelor sale drepturi, acēst'a am tienut eu, că este chiamarea si detorint'a depu-tatilor nostri, — acēst'a ar fi, la ce i-am tienut eu de competinti in prim'a linia, — acēst'a e, pentru ce solidaritatea pro-pusa de mine mi se pare neincungiurat de lipsa, — si in fine acēst'a e, ce „Gazeta“ si dl B-tiu in revist'a ei — nu pote impededea, fara a cadé intru inconvenien-tul de a pretinde, că aceea ce e detorint'a fiesce caraia roman, unui numer de romani, esit chiar din alegerea poporu-lui, se nu-i fie iertat. Prin aceste putine cuvinte cred a fi lamurit, că banuele si insinuatii radicate asupr'a articlu-lui meu, sunt pre atat de aspre, pre cat de alta parte, desi se afla ele in colónele Gazetei si subscrise de dl B-tiu, tot insul treba se le recunoscă de „très mal placés.“ Si acēst'a cu atat'a mai vertos căci dl autor insusi va trebuise concéda, cumca o atara procedura nu i face onore nici logicei, dar nici e vr'un mediloc calificat de a lumină si inaintă caus'a no-stra natiunala. —m—

De la diet'a Ungariei.

Pesta in 4 decembrie.

(+) Mai nainte de ce astu incepe trebuie se pomenesca că colegul meu, corespondinte de la dieta d. * * * descriind sieditia trecuta nu spuse că intre mandatele noue insinuate la presidiu, unul e al lui Ion Puscaru din Fagaras. — Astazi mai antau vorbi pentru motiunea Tisza: Alez. Nikolits, cu putine motive noue.

Georgiu Ioanoviciu (roman) inainte de tōte marturisesc, că in prezinte constituutiunea e data numai in teoria, era in prassa domnesce absolutismul. Situațiunea de acum o caracte-risera cu cuvintele: caos, ilegalitate si nemo-nalitate. Si el arăta pericolul Austriei incopiat cu caderea causei Ungariei in fine cu caldura recomenda casei ca acēst'a se resolveze cestiunea nationalitatilor, si afila de lipsa ca diet'a se nu se disolve pana ce nu va decide in priu'tia acēsta, votéza cu Deák.

Bobory din stang'a vorbesce mult de spresiunea magiara, in carea firesce se in-tieleg tōte calealte nationalitatii nemagiare; amenintia Austri'a cu poterea acestei natiuni mari, ca si cand acēst'a nu ar stă din alt ceva de cat tot din stranepatii lui Atila si ai lui Árpád. El ar voj se se faca o resolutiune ér nu adresa, si totusi se alatura la motiunea lui Tisza.

Contra vorbi apoi Zsarnay, carele e de acea parere, că rescriptul din 17. e lucrat de doue capete, căci asta in trinsul si dulce si amar, si bun si reu, — adeca responsabilitatea ministeriului si negarea intregitati constitutiunii, apoi votéza pentru Deák. Pentru motiunea acestuia mai pledara: Vilh. Toth, si Hollán. — Contra vorbi: Ed. Kállay forte in-tieptiesce si liberal, cu caldura aredică cau'sa nationalitatilor si aretă cāsubmantau'a libertatei comune pot inflori si interesele vitali ale nationalitatilor. Várady aminti că guvernul numai atunci se apropia de unguri, cand are lipsa de ei, era cand relatiunile externe mai surid ceva, nici că-si mai aduce a minte de ei.

In fine Madarász de partit'a estrema stanga, in o vorbire mai lunga face infruntari

Prenumeratii se fac la toti dd. oratori, dinti a nostri, si d'adreptul la Redactiunea Josefstadt, Langeasse Nr. 10. sunt a se adresă si corespondintele, ceterul Redactiunea, administratiunea seu spedire, că vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde cate 7 or. de linie, repetirile se fac cu pretiu scadiut. Pretul timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Pesta 5 decembrie.

(+) Ar fi un lucru pré fara sporu, daca am caută se impartesim vorbirile toturor oratorilor macar si numai in estras; stimatul public cetitoriu nu ar poté audí ceva nou, căci precum atinsoram eu ocasiunea trecuta toti repetiesc cele dise de antevorbitorii lor, altii éra de si vorbesc destul — séu dora si pré lung — nu dic nimica.

Casei inca i sa urit se asculte desbaterile asupra celor două motiuni cunoscute. Dé' aceea vorbirile neincetat se intrerump prin eschiamatiune de: „el alt — szavazunk“ (abdice — se votam!) puteni inse sunt cari abdice, desi ved bine că nu sunt ascultati, dar mai fiecare vorbitorii si-motivéza vorbirea cu aceea, că fatia cu alegatorii sei — e indotorat se vorbesc, se si spun parerile „pentru salvarea patriei,“ — adeca mai prosaicesc dis, ei voiesc, se arete alegatorilor că au vorbit ceva!

Intr' adever trebuie se compatim apoi pre acesti vorbitori deobligati, căci si-sparg peptul insedar, dar nu mai putien sunt de compatit si ascultatorii — sgomotul nemai audit dora nici intr' un parlament.

Insemnăm data simplu cumca astadata au vorbit pe langa motiunea lui Deák: Besze, Perczel Béla, Detrich, I. Gal (acest'a a facut impresiune rea pentru că a dis că vorbesce ca deputat transilvan, căci de si-e din Transilvania, diet'a nu cunosc deputat transilvan) apoi tot in taber'a acestor'a s'a mai luptat Hosszu al — nostru, carele indesert a tot promis casei că va fi scurt, căci mai multi i reflectara că nu-l cred de ora-ce e lung (hos-szu).

Dl Hosszu inse neluand in consideratiune ilaritatea produsa prin acest intermezzo, se luptă cu sgomotul indatinat si tienu' dietei catedeva lectiuni si i recomandă se indestulésca natiunea romana batar cu vre-un proiectasiu si „atunci — dise-vom dobandi acea natiune pre carea pana acum'a numai guvernul a folosit'o,“ pe romani!

Mai departe si Carol Ács a vorbit pentru acēsta motiune, tot deodata dice că acei barbati, cari impededea restituirea constitutiunii prin agitarile natiunale — sunt agentii platiti ai reactiunii, caus'a nationalitatilor a scornito, inflorito si folosito tot reactiunea, dar crede cumca acum'a nationalitatile se vor fi convins că mai mult pot dă pe barb'a — vrui se die — pe promisiunea sincera (?) a ungurilor, de cat politia Gleichberechtigungului. Dieu, că a nimerit'o, inse numai de jumatate, căci acu-m'a nici pe barb'a ungurului nu mai dau.

Pe langa motiunea lui Tisza vorbira Szaplonczay, Halász B. Csiky (acest'a din part. stanga estrema diso că daca diet'a nu pote face ceva, se nu mai amagescă lumea ei se se disolvă apoi Bonis, Ragályi, Várady si Szilády Aron.

Multi abdisera de a vorbi, era altii se deschiarara prin vre-o cate-va cuvinte. Mane cred că se vor fini desbaterile.

Pesta, 6 decembrie.

(+) Intr' adever astazi se finira desbaterile. Dupa ce vorbira mai multi oratori, la cetera mai comună a casei v. presedintele cont. Julius Andrásy propuse ca se tréca cas'a la votisare.

Inainte de acēst'a inse conform regulamentului casei se dede cuventul celor doi facatori de motiuni.

Asiez mai antau vorbi Coloman Tisza, carele in o vorbire o óra intrégă se nisui a-si

ALBINA.

motivă motiunca, reflectă la cele dise de unii antevorboritori în contră motiuni sale, și finesc cu aceea, că dacă se va primi motiunea contraria, se deoarece fericire patriei, și nu acea majoritate ci el se fie inselat. — Acăstă facută impresiune, mai mulți dintre partizanii săi merg la densul și i string mană cu afabilitate.

Acum se școlă Deák, o tacere neindată-nata domnă de loc, înfrunță pre vorbitori că au vorbit foarte mult despre unele și altele, era despre obiectul din cestiu pre putien. Marturisesc că tiără patimesc de rane mari, și vindecarea acestoră numai prin continuitatea dreptului se poate realiza, — el nu descreză, el acceptă încă realizarea sperantilor patriotice, de aceea vră că dietă se continue luerarile de impacțiune, dacă ar perde și această ultima, și debila speranță, nu i-ar remانă altă de cat ca împreună cu tiără său se se apluce unor suferințe nespuse de sclavia, seu — — — se se pună în o astfel de stare, (de revoluție) despre carea dietă nu e indreptată de-a se consultă. (Aplause frenetice din toate partile, sensație imposantă, mai totă casă se școlă cu reverintă.)

Catra $\frac{1}{2}$ 3 ore oratorul și-finesc vorbere.

Atunci presedintele arăta că i-sau insinuat trei petitui subscrise de căte 20 de insi, cari cer ca votarea se fie nominaria, adecă fiecare deputat se se dechiare de cără motiune se tiene.

Presedintele pune dăra intrebarea asié, că: motiunea lui Tisza primește său ba?

Cei ce o primește dădă, era cei ce nu o voiesc dică bă!

Se incepe cetirea numelor, mai toti respond bă!

Ași dăra motiunea lui Deák, ca adecă se se scrie mai o adresă și se se continue luerarile de cauzele comune se primește cu o majoritate mare.

Pesta in 5 Dec. n.

(u) Vin a reportă stimatei „Albine“ despre impresiunile ce le facă cursul discusiunilor de ieri și adăi în dieta. Astă potă fi foarte scurt, dicend: direptinea cum am cuprins-o și desemnată în corespondințele de mai nainte, a urmat să se desvoltă și marcă tot mai mult. Dar sunt niscari incidente, pre cari le au destul de interesante, pentru a le atinge, fiind că supun, cumca ele vor interesa acea parte a stimatului public, cară petrec cu inordată atenție toate cele ce se intemplă în cercurile cumpenitării.

Din siedintă de ieri deci aflu a aminti cumca la cunoșcutul obiect, ce să adă sub discuție, a gărit și deputatul român dl. G. Ioanovits, a gărit pentru propunerea dlui Deák, de a căruia partita se tiene el mai mult și mai aproape, de cat ori-care alt roman. Între argumintele lui — nu ca originariu, dar ca un ce cu mare aplon produs, mi-placut foarte mult unul, referativ la interesul nostru național; ni spuse adecă domnia sa, si ni spuse cu evante calde și petruniată, cumca chiar și din acea momentosă cauza n'ar fi a se între-

rumpe lucrarea mai departe a dietei și comisiunilor ei, precum pretinde acăstă proiectul dlui Tisza, pentru că e ne'ncungjurat de lipsă, ca se se pregătesc odata proiectul de lege pentru regularea și impacarea naționalitatilor patriei, ca se'ncete o data, candva banuele și nencrederele cele periculoase, ce se tot sustină în acăstă privință.

Intrădevever necesitatea de atare proiect și mie mi se pare adanc-sentita și — neamănabilă, și sum convins, că — dacă deputații noștri, după esperiințele trecutului, ar potă crede, cumca majoritatea dietei, anume partea lui Deák, nutresc serios vă'a și intentuină dă produce astfel de proiect cat mai curend, cel puțin paralel cu proiectul a supr'a afacerilor comune, și dă-l produce calificat și corespondență lipselor și dorintelor noștre, era nu cumva o secătura că'n 1861, atunci abia s'ară deputat roman, carele chiar și numai din acest motiv, se nu voteze pentru propunerea lui Deák. Aci asiē dăra și deputaților noștri li se prezinta din acest punct de vedere — intrebarea de incredere, de incredere nu cătă regim și Austria, că la magiari, ei de incredere cătă majoritatea din dieta. Vom vedea voturile reprezentanților noștri la timpul său, și apoi — dăra nu vom găsi, dacă cel puțin într'o mare parte le vom judeca din acest momentos punct de vedere.

Afara de acăstă mai amintesc despre minunata cuventare, mai lungă d'o ora ce o tienă tot ieri cel mai de frunte deputat din stangă extrema, cu numele Madarász Józef.

Acest barbat de o dibacă oratorică rara, se parc că a nume s'a calificat în arta metodul tribunilor poporului. O logica pre cat de ageră, pe ată de simplă și naturale, o retorică placuta, discursiva, capacitatea pentru ai sei, nimicităria pentru contrari — atât prin deducțiuni și comparații, cat și prin o ironia amara și acuzații fine și apostrofari patetice. — Ași de cumplit și nemilos n'a mai isbit nimene în absolutism și aliații lui, în politică trăganare. Însi-si contrarii conced acăstă în parte, și eu, cred că acel diarist, care s'ar pune se comunice acăstă cuventare într'o traducere buna publicului nostru, ar potă conta pe recunoștință acelaia. Trebuie să marturisesc astămintrele, că prin astfel de orături de dumun se îngreuiă conștiința membrilor majorității și prin urmare și — deciderea cestiupei de pe tapet; pentru că după ascultarea de atari adâncătătorie arguminte contrarie, tot patriotul magiar, pre cat nu va fi intrat el în dieta cu manile legate de mai nainte, și împins într'o mare de dubietati și sentințe sfasitoare. Eu din parte-mi marturisesc, că la audiul cuventarei de luni a lui Coloman Ghiezy și celei de ieri alui Madarász — in unim' mea am dat multiamita lui Dăiu, că în acest moment greu nu sum deputat magiar la dieta!

In siedintă de astădi n'am aflat chiar nemica demnă de amintire, și pentru aceea me marginesc să spune, că răbdarea se pare esaurată în ambele parti, pentru că după tot oratorul isbuinesc cereri sgomotose pentru încheierea discuției și pentru votare asupra propo-

nerilor de pe tapet. Dar înse deputații prenotati la cuvent, nu vor se renunță la dreptul ce-l au, desă ei vedă, că mai nimene nu-i asculta. Se dice, cumca Deák va grai cel din urmă, și numai în acăstă credință și acceptare se mai aduna destul public în galerie și destui deputați în casa. Am spus într'o corespondență de mai nainte, cumca stangă are concluzie de club, ca se protegă discuția, fiind că are lipsă de temp pentru a-si pregăti proiectul de adresa, pre care spre totă intențarea voiesc a-l depune pe măsă casei, ca se remana act istoric pentru venitoriu.

Bucovina, in noiembrie 1866.

Comunicatiile noastre despre afacerile besericesc și scolare în Bucovina le intrerupseră cu nr. 36. al acestui organ din a. c. și aceea din cauza grelelor evenimente, care ne cercetă atât patria-ne comuna, cat și pre biéta noastră Bucovina. Am intreținut dică, corespondența noastră, și o repetăm și-aceea, că nu din cauza, că dăra am fi devenit indiferenți cătă acele interese ale noastre, despre care începuștem a trata în comunicatiile noastre, nu! căci afacerile besericesc și scolare interesă astădi pre tot romanul cugetătoriu, și în interesădă inca în adâncul sufletului său, cunoșcend el pre bine, că numai scăla și beserică, de vor fi ele bine administrate, pot si debe se-i aduca un viitoru fericit, un viitoru adeacă, precum vedem astădi presentul altor popoare, la cari datează o buna administrație a scolelor și besericielor sale cu seculi mai nainte. — Dara noi intrerupseră de-aceea, că vediundu-ne a-pesati și sbuciumati de tot felul de necaduri, și inca mai din toate partile asupra Austriei și Bucovinei pornite, nu mai vroiram se adaugem pelin la amaratiune, de ora ce — cum trebuil publicul cetitoriu al acestui organ se vădă — cele ce le comunicăm noi, nu poteau se producă nimenii bucuria și mangaere.

Pana la nr. 36. al acestui diuariu arezaram, și inca cu documente visi, că si clerul nostru bucovinean și întrăga noastră intelegeră laică erau pana nu de mult una în cunoștere urgintei necesități, a reabilitării ortodoxismului în administrația beserică și diecesei noastre, și prin urmare a plecată pre caru' acesteia, se redice în fine la abusurile și anomaliele trecutului, în care abusivitate devină ea prin evenimente și cercuștari casuale, compromise înse într'un mod foarte batatoriu la ochi armonia fizică și necesaria între ideea ortodoxismului și formă practica a administrației ecclastică în acăstă diecesă.

În astăcunoscerea acelei necesități e semnăndestulatoriu, că atât clerul nostru lumină, cat și intelegeră laică aflată de-aceea pre o trăpă respectăvara a civilizației și culturiei, vroiau prin acelle intenționari de a reformă modul administrației diecesane, se imprimă o pretensiune esențială a besericii lor și a seculului present, al caruia *acestuia*, și nu ai celor *trecuti* și clerul și mirenamea Bucovinei devenindă cetățeni. Cumca asiā-dara, o asemenea intelegeră a unui cler și mireni îndau destula și garantia, că, imprimindu-se doară și pretensiunile lor cele legale, se realizează

sădă totodata și scopul unui bine comun, că tot asiā de sigur, cum e de sigur și aceea, că neconsiderandu-se acelle dorințe și pretensiuni unanime, se mai interesează și se mai măresc numai „petr'a scandalei“ și mai mult în inimă unei societăți întregi, și inca unei societăți, care — căci trecă ca, cum diseram, de minoritatea intelegeră a secolelor espirate, și se astă degădă în cultură și civilizația ei coeva cu secolul present, nici cand se pote gubernă cu Stachii, potrivite numai de a spări copiii, erau nu și barbatii maturi. Ale căstioră forme de gubernare și instituții administrative, astă in statul lumesc, cat și în cel besericesc, debă se fie lucie și liberale, precum și Geniu luciu și liberal al temporilor de fată. Era aceea e sciut, că afară de dogmele evanghelice, totă instituția amministrativă sunt și în statul besericesc tot asiā supuse reformarilor succese, că și instituția în statul cel politic.

Clerul și intelegeră laică a Bucovinei, nu vroiau înse *reformarea* instituțiilor besericesc, ci numai *reabilitarea* lor și aceea, nu cumva pe o baza adoptată nouă, ci pe una propria și inca imperativa a relegiunii lor înse. Caci e de sciut, că nu caracterul besericesc, ci arbitriul nefast a unor omeni impedează în une locuri, și în Bucovina cea, luminată identificarea practica a caracterului ortodoxismului cu formă administrare diecesane.

Pana la nr. 36. al căstioră foii arezaram, că ajungeră acestui scop binecuvantăver se zadarnici prin abaterea E. S. Episcopului actual al Bucovinei de la promisiunile și declaratiile sale cele altmîntrea archieresci și serboresc, și că în fine, în locul ajungerii a celui scop de o adeverată salută comuna, se pusea în lucrare nisice încercări, spre a pericolă să mai serios și mai adane pacă și binele dicsei, de cum era ea pana nu de mult; era pericolă ceea, din care parte o aducea ventul egoismului și al patimelor celor mai detestăvăre omenci, vedi publicul cetitoriu al acestui organ din „Epistolă deschisă“ a intelegerii noastre laice cătă clericul patriotic, care se reproduse aice, și în care epistola adresatorii respectivi arezată lamurit, că cine, cu ce modiloce și spre ce farsit se ostenește, a învenină pacă, bună intelegeră și armonia cea neaperat necesară între cleric și mireni.

De acă înainte vroim se constatăm opinia publică la noi despre urmarile cum se vede, intenționate prin acelle încercări de a împărechiă pre cleric cu minerime, și apoi se vorbi să se despre eventualitatele acele, care ar potă se rezultă tot de ce de ce mai mult din acăstă împărechiare nefericita, daca cumva din o parte ori din altă, ori chiar din ambele parti, ar capătă ea nutrement și mai mult.

Din capul locului se pote lesne judecă, că o desonanță în raportul clericului și intelegerii mireni împreună într'o diecesă nu pote se aduca bine nici beserică, nici comunității ei, și nici referințelor sociale între ambii aice factori principali ai comunității întregi: căci desbinarea clericului și a elitei laice ale unei și acesleiasi confesiuni, și relativitate tot aceea, ce e desbinarea între poporul unei parohii și între pastoralul seu sufletesc. Ce scop deci pote avă încercarea de a desfrati clericul patriotic al

FOISIORA.

Cantece populare *) din comitatul Aradului, culese de P. Draga.

I. Craiova tiéra frumosă,
Remani mandra sanetosă,
Că io mane la un cias,
Me duc mandra și te las.
Si de mane incolé
Nu sciu cand te-oiu mai vedé:
De voi dă d'o reutate,
M'oiu lipf lang'o cetate,
Si ti-oiu scrié mandra carte,
Carte 'n patru cornurele,
Scrisa cu lacremi de-a mele,
In mediloc para de foc,
Că de lume n'am noroc.

II. Siminic din doi porsiori,
Avea mam'a doi feciori,

*) Cateva sunt și între cele culese de Alessandri în România, deci acestea nu le reproducem. Red.

Dar cand fura marisori,
Veni carte și porunca
Din doi unul se se duca
Pe drumul Aradului
Catana 'mperatului;
Cand fuse la mediadat,
Fu'n cetațe la Arad,
Cand fu pe vremea cinii,
Fu'n marginea Dunării,
Era 'n vremea prandiului,
Fu'n granit'a turcului. —
Inaltiate Imperate,
Pune pace nu te bate
Cu recrute nenveniate!

III. Lasa-me barbate 'n pace
Că ce-am facut n'oiu mai face
Neci in pôrta n'oiu esă
Neci cu nime n'oiu vorbă,
Ci-oiu siedé inchisa 'n casa
Cu côte albe pe măsa
Cu ochi negri la ferestre
Cati pe ultia vor trece
Toti cu ochi-mi voi petrecă,
Numai unul mi-oiu alege,
Si in casa l'oiu chiamă
Cu siediut l'oiu imbiá
Cu gaina piperată
Si guritia cate-odata.

IV. Straină strainetate
Nu me 'nstraină de parte
Că n'am mama se me caute,
Neci am mama neci am tata,
Pare c'am crescut din pétra,
Neci am frați neci am sorori,
Pare c'am cadiut din nori.
Me rogaiu mama de tine
Se tieni dile pentru mine,
Dile mama nu tienusi
Ci de parte me dedusi,
M'ai dat in tiéra straină,
Unde nu cunosc pre nime,
Numa-un popa si-un bireu,
Si-un batut de Dumnedieu,
Acăstă-e barbatul meu,

Pana-si ie buhaiu'n spate,
Trecut'a de mediu de năpte,
Pana 'ncaltia un picior
Sōrele-e la prandiusor,
Pana 'ncaltia cel'a lalt,
Sōrele-e la scapetă.

V. Frundia verde lemn domnesc,
Stau in loc si me gandesc,
Din dăua car' se iubesc.
Asiu iubí pe cea mai mica,
Cea mai mare-e mai voinică,
Asiu iubí pe cea mai mare,

Cea mai mica-mi place tare. —
Frundai verde florica,
Mandra mandrulită mica,
Am fost a séra la voi,
Si te-am vedut intre doi,
Cel ce siedea langa tine,
Este pretin bun eu mine,
Cel ce siedea dupa măsa,
Era eu inim' arsa.
Frundai verde 'n patru foi,
Eu cu dăoa, tu cu doi,
Nu sciu ce-a fi mai apoi!

VI. Frundai verde lemn de scris,
Frumos dragutiu mi-am mai prins!
Nu l'am prins intru adins
Ci l'am prins intr'o cercare
Ca se ved ce minte are,
De-a avé o minte buna,
L'oiu tiené un an si-o luna,
De-a avé o minte slabă,
Dieu ti-l laped cat de graba.

VII. Doina, doina, cantec dulce,
Cand te-aud nu m'asiu mai duce,
Doina, doina, glas de foc,
Cand te-aud eu stau pe loc
Vine érn'a viscolosa
Eu cant doin'a 'nchis in casa,

Bucovinei de intielegint'a laica, de cat „dividit ut imperet“ mai lesne asupra clerului, des facut si lipsit de sprigion'a mirenimei? Clerul si mirenimea starau in solidaritate unanima si puterica se readuca ortodosismul in Bucovina la demnitatea si prestigiu ce i se cuvine, si la care demnitate si prestigiu ca se revina, guvernul suprem politic i dede inviore. Ortodoxismul inse al besericiei nostre cere sinodalitate, era sinodalitatea o incomodare pentru persoanele voitoare de a gubernă arbitraminte si forta controla activa.

Clerul dupa caracterul lui debe se fie submis si obediinte: era deci prospect ca, devinind clerul in desunire cu intielegint'a laica, tota pretensiunile pentru rezabilitarea ortodoxismului cu infioraterea insusia a — „sinodalitatii“, se vor cutropui usor.

Aice, la acest scop adeca, le reduce opiniunea publica la noi si cele latte trasure tehnice, care urmara agresiv si cu o consecinta demna de intreprinderi mai — demne, si care trasure sunt:

Incerarea de a desavu „via“ consistoriului adeverurile si argumintele „Anthorismului“;

Chiamarea unui secretariu la episcopia, de relege rom. catolica si de nationalitate antidecesana;

Caletori'a E. S. Episcopului cu acel secretariu consultatoriu, la Carlovets, spre a efeptui acolo eterodosul si eternisatul „Decalog“ in scopul regularei causerilor ierarchice si economice ale besericiei orientale din Austria; si in farsit

Urgisirea staruintelor mirenimei nostre si a corifeilor ei celor mai respectati, prin o scrisoare publica de an, care faca epoca — nu prin meritoriu cuprinsului ei si prin validitatea argumintelor, de care se folosi, ci prin veemint'a si impetul graiului seu celui — apostolesc; nepomenind aice si de alte expresii private, care nu le poti desbrena de tendint'a, ca si clerul de tiéra se judece despre fruntas mirenimici bucovineno asiatici, precum suna si indegetedea aice spressiuni nefavorabile.

Scrisoarea mentionata in punctul acesta din urma, e inse o doveda absoluta, ca adrenantele ei e degia sigur despre asisdere absoluta si perfecta pasivitate a clerului, cum si despre deplin'a isolatiune a lui de cel'a lalt factor al comunitati besericesci, de mirenime adeca si intielegint'a ei. Aceasta scrisoare nega plausibilitatea tuturor dorintielor si pretinsinilor adresate de mai multe ori de catra cler si mirenime parte la Episcopat si parte la supnumul guvern, cari dorintie si pretensiuni nu erau basate in se pre desri si strainisme, ci cum mai diseram, pro insul ortodoxism. — „Sinod“, „sinodalitate“, „controla in administratiune“, „beserica“ — tota aceste sunt dupre aca „epistolia“ sterse de pre fat'a pamentului, si inlocuite numai prin persona Episcopului!

Aceste deci a le spune unui cler, ce intraderver, in afara — tace si semena ca tota acestea sa sufera cu obediintia muta, si succese pana acum, si aceea, cum judeca omenii la noi, prin medilöele intrebuintiate de a impartiti clerul diocesan si mirenimea in doua castre siesi opuse:

si intielegint'a laica vede pentru acum, ca ea in proprii „stalpi ai besericii“ in preuti, nu se poate rediem, macar ca redicarea besericii si diecosei prin o administratiune sinodala la védia-i corespondiente si cu ide'a ortodoxiei evanghelice si cu spiretul timpului de fatia, mironimea dic, si astazi tot asiatic de sincer si asiatic de cat a cel dor o insufletiesc, ca si in ante de 18. ani si tot deuna pan' acum. — Inse ore, prin contumaciarea nefiresca a staruintelor dinébra unanime a clerului si a mirenimei, desavu-se va fundamental besericiei ortodoxe si postulatele lui cele sante si eterne in privinta formei administratiunale? Ore cu nisice manevre particulare, poté-s'ar macar falsificata conceputul cel chiar al „ortodoxismului“? — Nu! raspunde Ceriul si pamentul. — Ce dara dice clerul la aceste?

Am spus mai sus, ce este „Ortodoxismul evangelic“ cu privire la forma administratiunei besericesci, el e: *constituitionalismul, sinodalismul cel mai liberal-ratiunal*. Numai a crede in se in ortodoxism, si a nu-l si realizat in practica, a tot aceea, ce ne invetiua marama beserică, ca e „credint'a for de fapte“, adeca — „mortă“ si moralul de aice deducasi aicea, cari vend se fie autocratori in beserică ortodoxă, se sint *incomodati* prin caracteristica esentiala a acestei besericii deducasi inse moralul de-aice si aceia, cari ar fi potrivit la cumpena, ce se preferedie, ce se tina ei de mai sant, au comoditatea unor omeni moritori, au postulatele cele dumnediescile ale ortodoxismului evangelic.

(Va urmă.)

Cercul Remete (Comitatul Carasius) nov. 1866.

II. sa dl Stefan Ambrusiu administratorul de comite suprem al comitatului, caletorind si visitand in tómn'a acesta cea mai mare parte a comitatului, a cercetat si visitat nu de mult si judetul de cere Remete Pog. — Acesta cercetare a facut forte buna impresiune si bucurie in locuitorii cercului, fiind ca II. sa a caletorit si cercetat de a rondul totale comunitatile, si pretotindene a fost intimpinat dupa cunintia de o multime de locuitori cu preotii in frunte si cu cuventari binevenitatori. II. sa intreband mai intai pre locuitori despre gelbele ce vor fi putent avea, intalte staturi, a pus antistilor comunali la intima incasarea contributiunii, si pre locuitori i-a sfatuit la siruire spre platirea aceleia, ca asiatic se se pota manusi de executiunea militara ce-i asculta, care le face greutati si le casinéza spese de executiune, aceea ce ar trebui si potrivit locuitorii incunigurá prin resupunderea contributiunii de buna voin si fara intardiere, fiind ca in anul acesta a rodit campul la noi spre indestulare si productele au destul de bun pretiu. Alta impregiurare imbucuratoare a fost acca, caci II. sa cercetand pretotindene scolele comunitatilor a tenu examinato cu scolarii si unde aflat progres bun a lăsat pre invetitori era la din contra i-a dogebenit si indemnitat la propasire sfatuind pre popor a trimis pruncii la scola. II. sa s-a ingrijit, si la unele locuri unde a fost cu potintia a cercetat si pomariile scolelor populare, incredintian-

du-se si despre starea granarielor comunale, ca inmultiandu-se, in casuri de fome se aiba locuitorii ajutoriu din sinul lor, si se nu fie siliti a se incarcă cu detorii spre a scapa de fome — II. sa a cercetat si esaminat cancelarii a judeciului cercual si a notariatelor din cerc, si in persona sa incredintat despre starea si inaintarea lucurilor oficiale. Aci cauta inca se potrivim si acea impregiurare intonata in cunintarea sa de D. Popceanu notariul Scăiusului, cumca in comunitatile acelui notariat, inca n'a caletorit spre cercetare candva capul comitatului, pentru aceea rosti dl notariu ca el cu locuitorii din comunitatile notariatului seu indoit se bucura de cercetarea II. Sale, rogandu-se inca ca se io in drepta consideratiune starea cea rea a drumurilor din acele comunitati, si se binevoiesca a face despuseiuni, de dupa cari se se indrepte drumurile si inlesnesc comunicatiunica, care mai vertos in timp de crna este mai superatorie pentru locuitorii; II. sa a promis ca dupa potintia se va ingrijiti ca drumurile resp. se se indrepte. In capet nu potem trece cu vederea a nu aduce inainte, cumca II. sa a promis locuitorilor din comunitatea Dragomiresci, care comunitate n'are casa pentru scola, ci tiene spre acest scop o casa in chiria, cumca va medilöi ca comunitatea se pota vinde obligatiunea de stat, ce posiede, si banii resp. se-i pota folosi spre zidirea scolei comunale, sfatuind antistea comunala si pre notariu ca se faca petitiune spre acest scop, aceea ce tare a imbucurat pre locuitorii (locuitorii acestei comunitati au mai petitiunat odata pentru concesiune spre a vinde obligatiunea resp. si banii a-i aplicati pre semnata scola, si nu s'a conces, nu scim din ce cauza.)

M.

Protocolul XXVII.

luate in 22 octobre/3 noiembrie anul 1866 de la siedintia ordinaria tincta din partea directiunii Asociatiunii nationale de Arad, pentru cultur'a poporului roman, sub presiedintia Domnului director secundariu Sigmund Popoviciu fiind de fatia DD. asesori directiunii: Miron Roman, Ioane Bercianu, Emanuel Misiciu, Lazar Ionescu, Florian Varga si notariu substitut Ioane Goldisiu.

229. A fost precitat si autenticat protocolul siedintiei straordinarie tincte in 15/27 septembrie 1866.

230. D. Sigmund Popoviciu director secundariu propune pre D. Georgiu Ioanoviciu proprietariu in comitatul Carasiusului, Lazar Ionescu pre D. Dimitrie Bonciu avocat in Aradu, si Miron Romanu pre Simeon Bica protopopul Oradiei-mari de membri ai asociatiunii.

Determinat:

Se primesc toti trei de membri ai asociatiunii.

231. Cu privire la numerul precedinti se etablit declaratiunea Dlui Georgiu Ioanoviciu, in care odata pentru totdeauna deobligandu-se asociatiunei cu un capital de 120 fl. v. a. totdeauna pe anul 1866 depune interesele du-

Folosul invetiaturei este cunoscut de popul roman; caci el are vorba vechia care dice: „nu este sacru acel'a ce n'are tata si mama, dar acel'a ce n'are invetiatura.“ Invetiatura poporului nostru locuiesc in templurile religiunii si in caminile familiei. Scientia de carte se dobandi mult timp de la dascalii bisericilor, ba chiar astazi sunt cativa in judeciul Dorohoiu cari eserita si acesta profesiune si cari n'au alte carti de cat céslovi si saltirea. Afara de acesta datina, moscenita de la bunii si strabunii nostri si care din di in di se perde, invetiatura poporului roman a inceput a se face si in scolele publice. Pecat numai ca cu acesta noua lucrare de luminare si de imbunatatire a moravurilor s'a facut si o dauna mare, sa strunca libertatea invetiatului si s'a organizat un invetiatment care nu este acordat de loc cu trebuinile poporului, care nu-i da un scop altul, la finele invetiatului, de cat acel'a de a parasi satul si caminul parintese si de a se duce in canecarie si spori numerul acelor ce se hrancesc din bugetul statului, din contributiunile noastre ale tuturor.

Invetiatmentul trebuie se aiba un scop salutar, trebuie se aiba de tincta a da poporului scientia de cetera, scriere si numerare, a da pe langa cunoscintia detorilor sale de om

pa acest capital umblator in suma de 7 fl. 50 cr. v. a.

Determinat:

Declaratiunea se predă notariului, era interesele de 7 fl. 50 cr. perceptorului interimal D. Florianu Varga.

232. D. Miron Romanu depune din partea nouului membru Simeon Bica 5 fl. ca competitia anuala pe 1866.

Determinat:

Se transpune la perceptor.

233. S'a etablit epistol'a Dlui notariu directiunii Dionisiu Pasentiu, in care din cauza, ca depunend censur'a advocationis, cu scop de a funga ca avocat, si a mutat locuinta la Bucuresti, - abdicu de acest post notarial.

Determinat:

Abdicarea se ie la cunoscintia, si D. Ioane Goldisiu pe langa enunciarea recunoscintie pentru activitatea ce pana acum ca notariu interimal a dovedit, se denumește de notariu al directiunii, incedintiandu-i se deodata, ca pe si dinti urmatore se reporteze despre starea lucurilor notariale manipulate de Dl Dionisiu Pasentiu.

234. In inticlesul determinatiunii de nr. 228 adusa in siedintia din 15/27 septembrie, comisiunea spre acest scop denumita a aflat localitate de cortel interimal pentru directiune in cauza octavianului Ilie Bota din gradina techeniana, care pana acum a fost ocupata de institutul clerical, pe langa arenda anuala de 200 fl. v. a. si cu drept de abdicare pe 3 luni inainte.

Determinat:

Se ie la cunoscintia si notariului se incredintieaza ca se compuna contractul si in siedintia cea mai de aproape se-l produce spre aprobare. Deodata notariului si se asemna cortel in localitatea mentionata.

235. Ioane Goldisiu nou denumitul notariu al directiunii, cu reducere la determinatiunea de mai sus insemn de multiamire pentru incredintarea cu ducerea lucurilor acestui post onorific, ca teren de activitate in cele ce priveste la inaintarea culturii poporului roman, - abdice de salariul notarial si se indestulese cu cortelul.

Determinat:

Abdicarea de la beneficiul notarial si respective ofertul facut in favoarea asociatiunii, cu multiamita se ie la cunoscintia.

236. Se face cunoscut cumca II. Sa Dl Comite suprem Georgiu Popa a donat erasi biblioteca asociatiunii 2 carti: „Europa sebei“ si „A. Herczeg Eszterhazy Vagyon Kezelése.“

Determinat:

Se ie la cunoscintia cu multiamita si se predau bibliotecariului.

Frundi-a verde in salcia
Eu cant doin'a de lotria,
Isvorasiul curge 'n vale
Eu cant doin'a oea de gële,
Frundi-a cade 'ngalbenita
Eu cant doin'a oea mahnită,
Vine timpul de 'nsotire
Eu cant doin'a de iubire,
Vin dusmanii la otare
Doina cant de resbunare.
Doina dic, doina suspin,
Tot eu dens'a me mai tien.
Doina cant, doina oftese,
Tot eu dens'a me iubose.

VIII. Arde lumin'a pre mësa,
Cine mi drag nu-e a casa.
Arde luminutia bine,
Cine mi drag nu mai vine,
Ca s'a dus si m'a lasat
Nóptea buna si-a luat.
Frundai verde de seccara,
Bine mi-a fost asta véra.
Frundai verde bat'o brum'a,
Tot atat'a mi acum'a,
Fie-mi bine, fie-mi reu,
Tot trag eu necadiu meu.
Cand te ved bade la sôre,
Inim'a-mi e casi-o flôre.

Cand te ved bade la luna,
Inim'a mi se resbuna,
Caci cu mare dor te-accept,
Se te pot stringe la pept. —
Bade, inima de pétra,
Ce nu vini la mine-o data,
Barem bade pana 'n casa,
Se vedi feta-s au miresa,
Barem bade pana 'n portă,
Se me vedi viia-s au mortă!

IX. O mandra budiele tale,
Ce le feresci asiè tare?
Cà nu-s de margaritate,
Ci-s de pele casi-a mele
Un picutiu mai subtile.

X. La fantan'a cu bujor,

Se 'ntalnesce dor cu dor,

Si se scalda in isvor,

Se saruta pana mor.

Scolele din judeciul Dorohoiu.

Intre medilöele cele mai puternice de inmultire a populatiunii, de crescere a buncii stari fizice si morali, a poteri sale intelectuali si materiali, se numera si scolele, adeca institutiile de educatiune si de invetiatura.

si de ceterian si notiuni despre medilöele cu cari se pota traie bine si ferice pe acest pamant. Se pota da invetiatmentul din sate scopul de a pregati copiii de mici spre a exercita si placere frumos'a meseria a parintilor lor. Notiunile scientifice agricole ar trebui se fie scopul invetiatmentului satesc. Copiii ar vedea ca la cultura ce fac parintii lor sunt de facut mai multe imbunatatiri. Ei ar cunoscute, sub influența unui invetiatment de agricultura practica, ca acestea imbunatatiri, de departe de a fi efectul unei teorii hasardose si emise de omeni straini profesioni parintilor lor, sunt rezultatul a unor intelepte cercari, menite a asigura existinta a prin munca ratinata a pamantului si prin dointi de a-si plati si detorii catra patria, adeca facand se produca, pamantul ce-i hrancesc. Aceasta invetiatura a agriculturii, fiind scopul invetiatmentului de prin sate, ar deveni, cum a diso D. Ghizot, acel element intelectuale ce convine vietiei si destinului lor. Notand acesta imbunatatire ca urginta de introdus in invetiatmentul satesc, credem ca cetorii vor asta cu placere ca in acest judeciu sunt degia infinitate 50 de scole la care frumenteaza 2,173 de scolari si 47 de fete.

Din „Agricultur'a romana.“ de Ion Ionescu.

237. D. Octaviu Baritiu profesor gimnazial in Nasaud dondea asociatiunei un exemplar tiparit din elaboratul seu „Gramatica limbii magiare.”

Determinat:

Cu multiamita luandu-se la cunoștinția se preda bibliotecariului.

238. D. Ioane Berceanu face cunoscute mórtea lui Georgiu Ilievici Dr. de drepturi si advacat in Arad, si propune a se luá la protocol.

Determinat:

Protocolarminte se ie la trista cunoștinția.

239. S'a cedit epistolă Colectantului din Brasovu Dlui Ludovic Romanu, in care cere a fi ascurat despre primirea alor 28 fl. v. a. trimisi in 10 ianuarie a. c. si a se publică acei 12 membri din listă trimisă.

Determinat:

Notariului se incredintăza, ca cercand starea lucrului, despre cele aflate la timpul seu se refereze.

240. D. Lazar Ionescu, cu privire la determinația publicată în 15/27 septembrie 1866 în privința amanarii terminului adunării generale din cauza epidemiei colericice, carea epidemie inse acumă incetă: propune ca terminul adunării de mai multe ori amanat se se defiga pe un temp cat de scurt.

Determinat:

Terminul adunării generale pentru anul curint se defige nerevocabil pe 15/27 si dilele urmatore a lunei lui decembrie, fiind acest termin a se publicat de curund in jurnale, fara acceptarea autenticarii acestui protocol.

241. Dto ca advacatul asociatiunei subterne puncte de contrat, care ar fi se se faca cu D. Sigmund Borlea in privința vendirii viei ca a unei parti din averea nemiseatoré testata asociatiunei prin fericitul Iova Cresticu, cu 2500 fl. v. a. — spre aprobare.

Determinat:

Se primesc si se incredintăza DI advacat cu incheirea contratului pe langa conditiunile propuse si anectate la protocol.

242. Dto in privința vendierii casei tot de acest lasament tienitoré, face cunoscute, cumca s'a ambiat un cumpători anume Verner Leopold cu un ofert de 3500 fl. v. a. pe langa depurare in restimp de doi ani, fiind sumă atinsa a se imparti si depură in rate deschilnice, si voiesce oferitorul deloc a depune o rata de 1000 fl. v. a.

Determinat:

Ofertul acesta fatia cu rezultatul cercarilor facute in privința vinderii acestui lasament pana acumă, afandu-se pentru asociatiune favoritoriu, se primisce si D. Lazar Jonescu se impoterescesc cu compunerea contratului, avend acelă a-l substerne siedintieei pentru aprobare.

Conferat si autenticat prin Ioane Goldisiu m/p. notariu direct.

Rusia.

De pre tempul bataliei ce Austri'a avu cu Prussi'a, dar mai vertos de la incheierea pacii intre aceste două state si de la calatoriile generalului prusesc Manteufel catra Petropole, cetitorii nostri audira adesea că intre curtea prusescă si cea rusescă se nasc legături de amicitia, — mai apoi audiram tonul cel amenintătoriu cu care foiole rusescă se espiorau catra monarhia austriaca, era in dilele din urma se latira faime despre armate rusescă la graniticale galitane ale imperiului. Organele guvernului imperial demintia aceste faime, dar ele totusi se mai sustien, si cam bate la ochi că foiole guvernului rusesc nu le demintiesc.

Mai nainte de ce ne-am ocupă de aceste sciri, se cercam — pre urmă datelor cunoscute — a dă cat de cat de dreptiunea diplomatică rusescă, precum ni se arăta in faptele ei.

Natură si spiretul istoriei — dice un istoriograf nemțiu — indruma pe Russi'a a se estinde catra Asia, a duce acolo cultură euro-

peana si creștină, dar mai antaiu cauta se se cultive insă-si pre sine, apoi poate incepe misiunea de a civiliza, altintotredică in același misiune o vor intrece națiunile indreptătite: Anglia, Franța si America de nord.

Nu discutem care ar fi misiunea Russiei, ajungea a sci că fie aceea veri care, guvernul rusesc nu si-o poate precepe, căci e absolut, apoi in istoria nu sunt esemplu că atare stat candva ar fi inflorit prin absolutism, ori s'ar si inaltiat la cultura pana la gradul ce se recere pentru a precepe co va se dica „misiunea sa.”

— Omenii sengurătici, certandu-se intre sine si mai vatemandu-se unii pre altii, se pot impacă, devin erasi amici, nu căre resbunare. Numai istoria sengura e, care din inimă sau neci odată nu sterge dorul de isbanda, ci crunpe, curund său mai tardiv, dar nesmintit, — ea imparte fie carui fapt resplăta ce-i meni, si in astă funtiune a ei o vedem adesea lucrand cu o asprime si necruțiare de care se inspaimanta chiar si ceia pentru cari vine a-si resbunare. Russiei pentru absolutismul ei i dăde un Caucas si o Polonia, purure rane deschise, de cate ori Europa va fi cu cale că-i trobuesc rane pe corpul rusesc.

Dar astă doce invetiuri nu fura d'ajuns pentru Russi'a, ea mai căre si mai căre a se estinde catra apus, nesocotind că mai începe arde a face cu popoara mai culte, si prin urmare mai favorite de spiretul istoricii in casul cand li se face veri o nedreptate.

Inca in congresul de la Viena, Austria i se venira cateva provincie italiane, va se dicta spese permanente pentru tinerica militie in ele, ca se nu se revolte tindind la unitate. Tot atunci Austria primă presidiul in confederatiunea nemțiesca, in care avand vot toti principii nemțiesci, presedintele avea so dechiare voință adunarei, fie care si-voia conservarea, astfel chiar sub presidiul Austriei priveschiu nu cuinva se se intempele unitatea nemțiesca. — Tu Austria, — cugetă Russi'a — vei avea de lucru in Itali'a, si asi in Germania nu vei potă lucra alta de c-t se duci presidiul in senat, era in intracea voiu informă Germania si o voiu pregatit pentru domnia mea.

Ea cum nisua Russi'a nante de 1848 prin diplomati'a sa se inducăsca curtile mici nemțiesci: „Sub scutul Russiei (dise un cerculariu diplomatic) s'a proiectat si s'a primit constitutiunea confederatiunei nemțiesci. Legatură de drept intre Germania si Russi'a există de mult. Russi'a e gerantele confederatiunei nemțiesci contra inimicilor intorni si esterni, istoria dovedi că Russi'a e aliatul natural al Germaniei, fiind că are interes pentru confederatiunea nemțiesca... Statele mai mici nemțiesci nu pot avea garantie pentru neependentia neci de la Austria neci de la Prussia... ori si cum aceste state mici vrea se remana neependent, ca se nu se faca neci provincie austriace neci prusesci: drept aceea confederatiunea nemțiesca mai lesne poate voia a incredintă unei poteri straine garantia pentru constitutiunea ei. Pote alege numai intre Francia si Russi'a.” (Paalzow. Acte dipl. Berlin.)

Marchionul Valdegamas, fost reprezentante al Spaniei la curtea de Berolin, dise la 1849 in curtile legislative ale Spaniei: „Influentia ce Russi'a exercită in Europa, o exercită prin confederatiunea nemțiesca. Aceasta confederatiune s'a infinitat contra Parisului, a orasului revolutiunarii, si in favorul S. Petropolei, care atunci era cetatea santa, cetatea autoritatii si a traditiunilor de restauratiune. Confederatiunea nu-e imperiu, căci nu-i trebuie Rusiei imperiu nemțiesc naintea sa. Confederatiunea constă din principatele microscopice si două monarhii mari. De aci e că influența Rusiei de la infinitarea confederatiunei pana la revoluție din faur se estindea de la Petropole pana la Paris.”

Atatca inca sunt de ajuns, pentru a cunoșce cari fura intentiunile Russiei in Germania. Nesmintit că Bismark li tăia calea cu confederatiunea nordica. Remane in se a se scire in venitoriu daca Russi'a — conform actelor de sus prin cari tientesc preponderantia in Europa — nu căre o direcție nouă, aproape de cea vechia, pentru a se estinde in lanțul Europei? si daca această direcție nu vine catra marginile Austriei? căci catra mediadi a patită la Sevastopol, era acu se trecea prin Prussi'a poate i-ar veni mai putin la societă.

Prin astfel de ochiuri privescediaristică la scirile despre relatiunile dintre Russi'a si Austria.

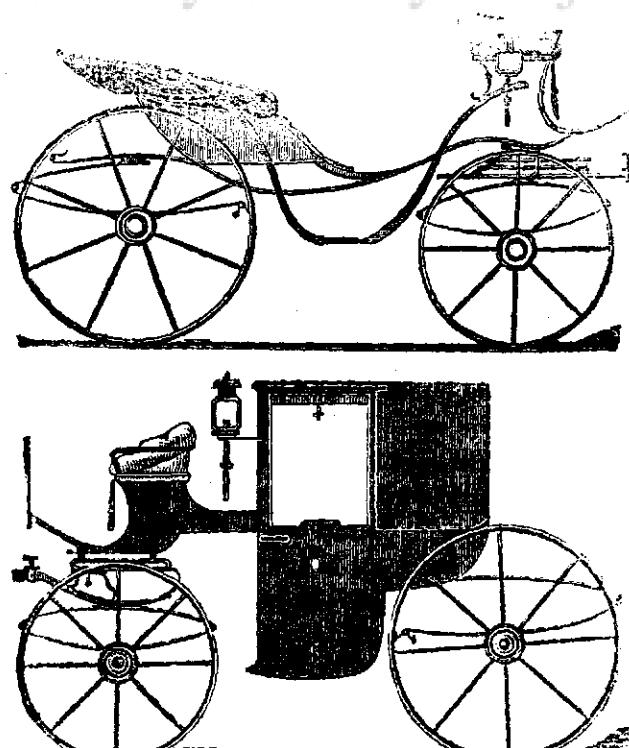
= S'a inselat un ovreu tener din Viena, care facand cunoștință cu o dama (romano-catolică) ce o credea fără avută, s'a botozat si a luat-o de muieră, totodata si-dede de misiunea din negoziatoria unde si-a ocupatuna, credind că cu banii muierii va potă trăi fără de grigi. Dupa nunta se convinse că muierea lui n'are bani ci numai detori. Se intielege că iubirea incepă se recesca, si ovreul de superare vol lunia tr. se se omore, dar l'observara si-l pusera sub priveghiere.

In Giulești se află George Andras. Invatator act. — si Nicolae Cadariu suplent: — nu invatator. — sesi indrepte adresul după Decret. A. g. invatator act.

Cursurile din 6 decembrie n. săr'a.

(după ședință oficială.)

	bani	marf.
Imprumutele de stat:		
Cele cu 5% in val. austr.	53-25	53-35
" contribuționali	87-25	87-50
" nouă in argint	83-75	84-25
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	77-50	77-75
Cele nationali cu 5% (jan.)	66-80	67-75
" metalice cu 5%	57-75	57-90
" maiu-nov.	60-40	60-60
" 4½%"	50-25	50-50
" 4%"	44-75	45-45
" 3%"	33-50	34-34
Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	72-90	73-10
" " 1860/inceleintrege	80-70	80-90
" " 1/3 separata	89-—	89-25
" " 4% din 1854	75-—	75-50
" " din 1839, 1/4	134-—	134-50
" bancei de credit	129-25	129-75
" societ. vapor. dunarene cu 4%	81-56	82-60
imprum.princip.Esterhazy à 40 fl.	—	—
" cont. Salm à "	28-50	29-50
" cont. Pallfy à "	22-—	23-—
" princ. Clary à "	24-—	25-—
" cont. St. Genois à "	23-50	24-—
" princ. Windischgrätz à 20	16-—	17-—
" cont. Waldstein à "	19-50	20-50
" Keglevich à 10	12-—	13-—
Obligatiuni deșarronătoare de plată:		
Cele din Ungaria	71-—	71-50
" Banatul tem.	71-—	71-50
" Bucovina	65-25	65-75
" Transilvania	65-25	65-75
Actiuni:		
A bancei nationale	709-—	711-—
" de credit	152-70	152-90
" scont	614-—	618-—
" anglo-austriace	82-—	82-50
A societatei vapor. dunar.	467-—	468-—
A drumului ferat de nord	153-20	153-50
" " " stat	205-30	205-50
" " " apus (Elisabeth)	130-75	131-25
" " " sud	199-75	200-25
" " " langa Tisa	147-—	147-—
" " " Lemberg-Czernowitz	182-50	183-—
Bani:		
Galbenii imperiale	6.101	6.11%
Napoleond'ori	10.82	10.83
Friedrichsd'ori	10.88	10.88
Souverenii engl.	12.93	12.97
Imperialii rusescii	10.55	10.60
Argintul	197.50	127.75

Gottfried Ziegler,

Fabricant de trasure

(carutie)

Landstrasse, Hauptstrasse Nr. 101,

in Viena

gătesc tot felul de trasure (carutie) de gala, de sioase si de voiaj, după modelul cel mai nou, din calitatea si materialul cel mai bun, cu preturi cele mai moderate.

Doritorii de a se incunoscintă despre modele si pretiu, se vor adresa catre fabricant dea dreptul.

Lampe de petroleu
cu ce ma. eminenta constructiune. Fasonul cel mai nou si elegant cu cele mai moderate preturi de fabrica din primă c. r. priv.

fabrica de lampe de oleiu austriaca
a firmei:
GEBRÜDER BRÜNNER
in Viena
Magazinul: Cetate, Kärntnerstrasse Nr. 46 Heinrichshof.
Fabrica: Mariahilf, Magdalenenstrasse Nr. 10.

Sticle cilindrice din cea mai buna calitate de iaga, prearse, in negoziu vinu nainte sub numirea: „cilindru de phönix (Phoenix-Cylinder) provoade cu semnul nostru B pecum si totu obiectele de sticla ce se tinu de lampa.

Depositul de materii arditoare pentru salonu din petrooli curativi american si oleu solar in calitatea cea mai buna pentru cele mai moderate preturi locale in transito-magazinul nostru. — Liste de pretiu si depingeri de lampile noastre se tramit postitorilor franco.

Fratii Brünner.